

[Ivar Nørgaard.]
fondsboersvekslerere og repræsentanter for banker og sparekasser, der i konkrete lånesager skal bedømme, hvorvidt renten er rimelig. Såfremt domstolenes henvendelse til nævnet resulterer i, at nævnet finder renten urimelig, kan domstolene nedsætte renten til, hvad der findes rimeligt.

Dette, at domstolene nu gives en reel mulighed for at gribe ind over for ågerrenter, vil nok være med til at sætte en dæmper på långivernes lyst til at forlange en høj rente eller kræve en meget lav kurs og dermed have en præventiv virkning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ivar Nørgaard): Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om tinglysning.

Forslaget er en konsekvens af det samtidig fremsatte forslag til lov om udlån mod pant i fast ejendom, og det tilsikrer, at de i dette lovforslag opregnede krav til private pantebrevne er opfyldt, forinden tinglysning kan foretages.

Jeg kan i øvrigt henvide til begrundelsen for det fremsatte forslag om udlån mod pant i fast ejendom.

Kai Moltke: Jeg har herved den ære at genfremsætte for folketinget forslag til lov om ændring i lov om mægling i arbejdsstridigheder. (Ændring af afstemnings- og sammenkædningsreglerne m. v.).

Det er jo i de sidste par år næsten blevet mode både i organisationer og hos ordførere for næsten alle politiske partier her i salen at tale i smukke vendinger om sådanne emner som bestræbelser for at skabe et bedre klima på arbejdspladserne, og i forbindelse hermed er i vage formuleringer også blevet givet udtryk for fromme ønsker i retning af udvikling af noget, man betegnede som et bredere industrielt demokrati. Men den klare præcision af, hvad man egentlig vil med denne nye leg med velvalgte ord — ja, det har det som regel skortet på. Dette er intet under, for i et kapitalistisk samfund som vort med privat ejendomsret til pengeinstitutter, fabrikker og produktionsmidler vover ingen at røre ved systemets grundlæggende dogme: de private erhvervsdrivendes eneret til at træffe alle afgørende økonomi-

ske dispositioner under en profitdirigeret markedsøkonomi eller arbejdsgivernes og aktieselskabernes enevælde, hvor det i praksis drejer sig om at lede og fordele arbejdet i landets virksomheder. Men er enevælde fra et fåtal af besiddende ikke i principiel modstrid med begreber som industrielt demokrati og arbejdernes medbestemmelsesret? De foreliggende resultater af snakken bekræfter i alle tilfælde denne opfattelse i dagens danske virkelighed.

Jeg skal derfor afholde mig fra den abstrakte filosofien og holde mig til et enkelt og konkret problem: hvordan ser det ud på det felt i dansk lovgivning, der drejer sig om arbejderes og lønmodtageres umiddelbare og direkte indflydelse på fornyelse af, forhandling om og godkendelse af faglige overenskomster og lønftaler? Det er jo arbejderne, som skal udføre det produktive fysiske arbejde. Men når det drejer sig om prisen for at udføre arbejdet, hvor stor og demokratisk sikret er så deres reelle medindflydelse? Er formynderi fra såvel lovgivningsmagtens side som fra en lille magtelites side, der er placeret i de såkaldte hovedorganisationers allerøverste top, ikke det mest typiske træk i nogle årtiers udvikling? Og hvor meget har det egentlig at gøre med fraserne om industrielt demokrati?

Vi står snart over for en fornyelse af de faglige overenskomster, og formyndernes virksomhed er allerede i fuld gang. Ganske vist opsagde LO som indledning de gældende forhandlingsregler og krævede forhandlinger og afgørelse fordelt på, så vidt erindres, 8 adskilte industrielle grupper og brancher. Beskedne og minimale krav, som smedeformanden Hans Rasmussen senere i kompromisets ånd fik reduceret til forslag om opdeling i kun to grupper. Men velsagens ud fra deres angivelige og næsten rørende forståelse for industrielt demokrati stod både industriråd og arbejdsgiverforening fast på, at alle generelle krav fra forbund og arbejdspladser skulle behandles under én og samme høje hat i samråd med spidserne fra LO, og at den endelige afgørelse af overenskomstsituationen skulle træffes som en helhed — altså ved en sammenkædning af hele det brogede, uensartede og teknisk og økonomisk varierede overenskomstområde. Og deri resulterede aftalen.